

ע"פ 3092/20 - נור נאצך נגד מדינת ישראל, פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 3092/20

כבוד השופט ע' ברון
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט ע' גروسקובף

לפני:

המערער: נור נאצך

נגד

המשיבות:
1. מדינת ישראל
2. פלונית

ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 1.3.2020 (כב' השופט א' רובין) ב-תפ"ח
62883-10-18

תאריך הישיבה:
(5.11.2020) י"ח בחשוון התשפ"א

בשם המערער:
עו"ד יוסי זילברברג
בשם המשיבה 1:
עו"ד נורית הרצמן

פסק דין

השופט ע' ברון:

1. ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בירושלים ב-תפ"ח 62883-10-18 (כב' השופט א' רובין) מיום 1.3.2020, במסגרתו נדון המערער לעונש של 78 חודשים מאסר בפועל בגין כיון תקופת מעצרו לאחר סורגי וברית, מאסר על תנאי ותשלום פיצוי בסך 150,000 ש"ח לנפגעי העבירה. זאת לאחר שהורשע, על פי הודהתו במינויס לזכות כתוב אישום מתוון, בעבירות של הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ופצעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 334 בצירוף סעיף 335(א)(1) לחוק.

עמוד 1

2. על פי המתוואר בכתב האישום המתוון, ביום 8.10.2018 התפתחה קטטה בכביש בית לחם שבוואדי קדום בירושלים, בסמוך לבית בו מתגוררים בני משפחת נסאר. בקטטה השתתפו שירות מבני משפט נסאר מהצד אחד ומשפחה עבאסי מהצד השני. הקטטה החלה לאחר שחלק מבני משפחת עבאסי הגיעו למקום ברכובם. המתוקוטים הגיעו מוצדים במוטות ברזל, באלוות ובסכינים, והכו זה את זה באגרופים, בבעיטות ובאמצעות אלות ומוטות.

סמור לתחילת הקטטה הגיע למקום המערער, כשברשותו סcin שבה הצעיר מבועד מועד (להלן: הסcin). המערער ניגש אל סעד נעמאן, בן למשפחה עבאסי (להלן: המתلون), תקף אותו וזכיר אותו דקירה אחת באמצעות הסcin באזור מותנו השמאלי. למתلون נגרם פצע דקירה מדם שהצריך קבלת טיפול רפואי בבית חולים.

בשלב כלשהו במהלך הקטטה, תקפו המערער ואחרים שזהותם לא התרбраה למשיבה, בצוותא חדא, את עבד אלגואודעבאסי, בן למשפחה עבאסי (להלן: המנוח) ודקרו אותו. הסcin נגעaza בירק של המנוח. המנוח החל להתרחק מהמערער, והמערער הלך אחריו ושלף את הסcin מירכו. כתוצאה מעשי של המערער ואחרים נגרם למנוח פצע דקירה בירק ימין שחדר אל תוך שריר, וכן פצע דקירה בירק שמאל שחדר דרך השירים וכלי דם ביןוניים. כתוצאה שליפת הסcin על ידי המערער, נגרם למנוח הלם תת-נפחי שהביא למותו.

בגין כל אלה, הואשם המערער בעבירות של הריגה לפי סעיף 298 לחוק, ופצעיה בנסיבות חמימות לפי סעיף 334 בצוותא סעיף 335(א)(1) לחוק.

ההילך בבית המשפט המחוון

3. המערער הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוון, והורשע כאמור על פי הודהתו בהכרעת דין מיום 27.6.2019. בהמשך לכך וטרם שנשמעו הティיעונים לעונש, הורה בית המשפט על עירicht Taskir שירות מבחן בעניינו של המערער, וכן הורה על Taskir נגעי עבירה של משפחת המנוח.

בתסקיר מיום 24.9.2019 הדגיש השירות המבחן את גילו הצעיר של המערער, שהוא בן מועט למעלה מ-19 שנים בעת ביצוע העבירה. בנוסף, צוין בתסקיר שהumarur נעדך עבר פלילי וכי הוא הביע כאב וחרטה על מעשייו. לדבריו, לא הוא זה שדקר את המנוח, אך הוא זה שהוציא את הסcin מתוך מחשבה שכבר יסייע למנוח שזעק לעזרה. שירות המבחן התרשם בנסיבות החריטה שהumarur, וכי מעשהו נבע מחוסר בשלות ומדלות מחשבתיות באשר לנסיבות מעשיו, בשילוב עם תחושת המחויבות שהוא חש כלפי משפטו המורחבת ורצן להוכיח את עצמו. עוד נכתב בתסקיר כי המערער גילה אמפתיה כלפי משפחתייהם של המנוח והמתلون, ואמר כי הוא "מבקש בלבד סליחה מהמנוח, משפטו ומאלווהים" מדי יום. שירות המבחן ציין כי בין המשפחות נעה "עטווה", בגדירה שלמה משפחתיה המערער סcum כ�וף למשפחה המנוח ולמשפחה המתلون, ומשפחה המערער אף עזבה את שכנות מגורייה (להלן: העטווה). לנוכח האמור המליך שירות המבחן כי בקביעת אורך תקופת המאסר יתחשב בית המשפט בגין הצעיר של המערער, בעברו הנקי, ובכך שנטול אחריות על מעשיו והביע אמפתיה כלפי המנוח ומשפחתו וכלפי המתلون.

תסוקיר נגעי העבירה, שהוגש ביום 2019.11.26, נערך על יסוד שיחות עם שלושה מأخو של המנוח. זאת לאחר שניסיונו של שירות המבחן להפגש עם אלמנת המנוח, אם שני ילדיו, לא צלחו. במצבם זה ציין שירות המבחן כי תמונה הנזק שהובאה בתסוקיר היא חלקית בלבד. המנוח, בן 22 בmonth, היה אב לתינוק, אשר היה בהריון בעת שנרגב ובנו השני נולד לאחר מותו. שירות המבחן התרשם מתמונה נזק חמורה וקשה הנובעת מהकושי של משפחת המנוח להכיל את סופיות מותו, כולל תחושות כאב, עצר ומצוקה רבה – עד כדי פגיעה ממשית בתפקוד של חלק מבני המשפחה. התסוקיר עמד על הקושי הפיזי, הרגשי והכלכלי שעמו מתמודדים בני משפחת המנוח, בין היתר על רകע הפער בין עלית הקטטה – סכוסר של מה בכר בין ילדי שתי המשפחות – לבין התוצאות הקשות שלה, ועל רקע התחושות שניתן היה להציג את חייו של המנוח חרף פציעתו. מהතסוקיר עולה כי משפחת המנוח תיארה קשר בין מות המנוח לבין הידדרות במצובו הרפואי של אביו, שמת זמן קצר לאחר האירוע. בסיום התסוקיר קבע שירות המבחן כי הפער בין הפתאומיות שבה מצא המנוח את מותו והאלימות הקשה שהובילה לכך, לבין אורח חייו השלו והאופטימי של המנוח – גרם למצוקה משמעותית במשפחתו. המשפחה הביעה חשש שהעונש שייגזר על המערער לא יבטא הכרה מספקת בכאבה. שירות המבחן המליץ לחיבת המערער בתשלום פיצויים משמעותיים למשפחת המנוח.

4. ביום 1.3.2020 גזר בית המשפט המחויז את דיןו של המערער. בגדри גזר הדין עמד בית המשפט על החומרה הרבה שיש לייחס לתופעת האלים בחברה בכלל, ולתופעת הסכינאות בפרט; ציין כי חומרה זו מכתיבת מדיניות עינשה מחמירה, וביחד כאשר המערער פגע פגיעה קשה בערכיהם המוגנים של שלמות הגוף וקדחת הח'ים.

כן עמד בית המשפט על נסיבות ביצוע העבירה ובהן: העובדה שהמערער לא תכנן לבצע את העבירה, והקטטה החלה כאשר בני משפחת עבאסי, ובهم המנוח והמתلون, הגיעו לקרבת בית משפחת המערער כשהם נושאים נשק קור ופניהם "לקרב"; העובדה שהמתلون נטל חלק פעיל בקטטה, ואף הורשע בכך ש开阔 אדם אחר באותו אירוע ונדון ל-25 חודשים מאסר (ערעור על גזר דין זה נדחה לאחרונה ב-ע"פ 1005/20 09.9.2020). בית המשפט אף קיבל את עדמת המערער, שלפיה יש לצאת מנוקודת הנחזה שגם המנוח הגיע למקום האירוע יחד עם שאר בני משפחת עבאסי, אם כי לא הייתה אינדיקציה לכך שהוא היה מצוי בכל נשק כלשהו או שהוא נטל חלק פעיל בקטטה. בית המשפט נתן עדתו לכך שדקירת המנוח יוכסה לערער כמבצע בצוותא והניח לטובת המערער כי לא הוא ש开阔 את המנוח, אך קבע כי אין בכך כדי להצדיק הקללה ניכרת בעונשו, וזאת בשל מעורבותו המשמעותית בקטטה. לחובת המערער הובא בחשבון שהוא לא נמנע מלהצטרף לקטטה אף הביא עמו סכין, וכן הנזק שנגרם למשפחת המנוח כמתואר בתסוקיר נגעי העבירה.

גם הנסיבות החירגות שהביאו למותו של המנוח – שליפת הסכין מירכו על ידי המערער – מצאו את ביטון בಗזר הדין. בא כוח המערער טען שהריגה באמצעות שליפת הסכין חמורה פחות מהריגה של אדם באמצעות דקירותו, ואמורה להביא להקללה בעונש. בית המשפט לא שאל טענה זו לחלוון, אך הגביל את כוחה. זאת מטעם שהמערער היה אחראי לא רק לשליית הסכין, אלא גם לדקירת המנוח, ונקבע שהניסיונות השונים לדקירה בין שליפת הסכין הוא מלactivo. המערער אמן טען כי שלף את הסכין כדי לסיע למנוח, אך טענה זו לא הוכחה.

בית המשפט התחשב ל Kohle בנסיבות שהביאו את המערער לבצע את העבירה – העובדה שאירוע הקטטה לא אירע ביוזמתו ושהשתתפו בו עשרות אנשים. במסגרת זו שאל בית המשפט גם את גילו הצער של המערער, שהיה בן מועלה מ-19 בעת ביצוע העבירה ואת התרומות השירות המבחן שלפיה ברקע למשעו ניצבים "חוסר בשלות ודלות מחשבתיות למשמעות מעשי", לצד מחויבות שחש כלפי משפחתו המורחבת" וכי מדובר במערער "בעל דפוסי אישיות דלים ובلتוי בשלים, בעל יכולות וכישורים דלים להתמודדות במצביו לחץ ומשבר". נקבע כי נתונים אלה מצדיקים

התיחסות בקביעת הרף התחתון של מתחם העונש ההולם. בית המשפט סקר שורה של פסקי דין שניית להשליך מהם לענייננו, ולבסוף קבע מתחם ענישה הנע בין 6 ל-13 שנות מאסר, לגבי שתי העבירות יחד.

5. אשר לנסיבות שאין קשרות לביצוע העבירה, ציין בית המשפט כי שקל לזכות המערער את נטילת האחריות על ידו למשיו וחרטתו הכנה; את הودאותו במיחס לו שחסכה מזמנת המשיבה ומזמןו של בית המשפט; ואת עברו הנקוי. כן הזכיר בית המשפט את הענישה שנערכה בין המשבות, ועם זאת ציין כי לא הובאו כל תימוכין לסכומי הכספי שננטען כי משפטה המערער שלמה במסגרתה. בסופו של יום, לאחר שהיקלلت את כלל השיקולים הרלוונטיים ואיזן ביניהם, החליט בית המשפט למקם את עונשו של המערער בחלק התחתון של מתחם הענישה שקבע בעניינו, והשית עליו את העונשים הבאים: 78 חודשי מאסר בפועל בגין תקופת מעצרו אחורי סורג ובריח; מאסר על תנאי למשך 6 חודשים; ופייצוי של 150,000 ש"ח למשפחה של המנוח.

הליך הערעור

6. לקרה הדין בערעור הגיע שירות המבחן תסaurus נוסף בעניינו של המערער. בתסaurus העדכני מיום 2.11.2020, נכתב כי המערער מקיים קשר עקבי עם גורמי הטיפול, מושלב בקבוצה בנושא CISRO CHIPIM, וביבע מוטיבציה להשתלב במחילקה לטיפול באליומות. לצד זאת ציין כי המערער היה מעורב באירוע ממשמעתי אלים באגן, שבמהלכו שפר שמן חמ על אסיר אחר. בגין מעשה זה הושם בבדיקה וקיבל קנס.

7. הערעור נסוב על חומרת העונש שהוטל על המערער, ומתמקד ברכיב המאסר בפועל וברכיב הפייצוי שנגזרו עליו. לגישת המערער, בית המשפט לא נתן משקל הולם לנסיבות המקילות בעניינו, ובכללם: גילו הצער, היותו נעדר עבר פלילי עובי לביצוע העבירות, הודאותו בביצוע העבירות בשלב מוקדם של ההליך, החריטה הכנע שהביע על מעשיו, וכן העטווה שנערכה בין משפחת המערער לבין משפחת המנוח.

עוד נתען בערעור כי שגה בית המשפט המחויז בכר שלא נתן משקל מספק לייחודיות נסיבות מותו של המנוח, ולעובדה כי הרשות המערער בעבירות ההרגה נשענת על כך שלפלף את הסיכון מירכו של המנוח, ולא על כך שדקר אותו. זאת ועוד, נתען כי לא הייתה התחשבות מספקת בכר שההרשעה במעשה הדקירה של המנוח הייתה ביצוע בצוותא, וכי "יתכן שהדוקר האמיתי" מטהLER חופשי. המערער טען כי חסירה התיחסות גם לכך שהדקירה הייתה בפלג גופו התחתון של המנוח, וכן לכך שמחוללי האירוע שבמהלכו נעברה העבירה היו המנוח ומשפחהו. עוד הדגיש המערער כי במהלך האירוע ذكر המתлонן את אחד מבני משפחתו של המערער. בנוסף נתען כי בית המשפט לא שקל כראוי את ההחלטה שהציג בפניו בא כוח המערער, שתמכה בהשתת עונש מאסר לתקופה קצרה יותר. המערער חזר ופירט בערעורו את נסיבות חייו, ובهن העובדה שנשר מהלימודים על מנת לצאת לעבוד ולתמוך במשפחהו. ביחס לאירוע האלים שאירע בין כותלי בית הסוהר, ציין בא כוח המערער כי אין להתייחס לדברים שנכתבו בתסaurus כפשוטם, וכי הסנקציות שהוטלו על המערער היו תוכאה של ענישה קולקטיבית.

8. המשיבה מצידה טענה כי דין הערעור להידחות. לדבריה, גזר הדין הביא בחשבון את כלל השיקולים שפירט המערער, ואף נטה לקולה. לעומת זאת, העונש שקבע המערער הולם בעיקר לנוכח הנסיבות בסיכון, העובدة כי לא מנעה מלהצטרף לסתמה, וכן הפגיעה הקשה שנגרמה למשפחה המנוח כתוצאה מהאירוע.

9. לאחר ש שקלתי את טענות הצדדים שלפנינו, אלה שבכתב ואלה שבעל-פה, הגעתו לידי מסקנה כי דין העreau להידחות._CIDOU, לא בקהל תחרב ערכאת העreau בגזר הדין כפי שנקבע על ידי הערכאה הדינית, אלא במקרים חריגים של סטיה ניכרת מדיניות הענישה הרואה או כאשר נפלה בגזר הדין טעות מהותית (ראו, מני רבים, ע"פ 2564/19 אזברגה נ' מדינת ישראל, פסקה 10(18.7.2019); ע"פ 799/19 צ'kol נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.7.2019)). מקרה זה אינו נמנה עם אותםקרים חריגים. העונש שהוטל על המערער הוא ראוי והולם ואין הצדקה להתערב בו.

10. כאמור, המערער הורשע על פי הודהתו בעבירות של הריגה ופיצעה בנסיבות חמימות שנגרכמו כתוצאה משימוש בסיכון. בית משפט זה עמד בשורה ארוכה של פסקי דין על הוכיח לעוקר מן השורש את "תת-תרבות הסיכון", הטומנת בחובה פוטנציאלי לנזק רב ומצדיקה נקיטה באמצעות מחמירים (ראו: ע"פ 324/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (8.5.2019); ע"פ 18/2019 7682 עלקם נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (4.4.2019)) והדברים נכונים ביתר שאת מקום שבו הסיכון התmesh במלוא חומרתו, כבעיניינו. לא זו אף זו, מדובר בסכסוך של מה בכרך בין משפחות שהוביל לתוצאה קשה. ולא אחת נאמר כי שומה על בית המשפט להבהיר מסר חד ובורור לגבי החומרה הרבה הנודעת לשימוש באלים כאמצעי ל"פטרון" סכסוכים ממין זה (ראו, למשל: ע"פ 15/2017 מרים נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (27.7.2016)). ויפס לעניין זה דבריו של השופט א' שהמב-ע"פ 14/2016 אלטורי נ' מדינת ישראל, פסקה 44 :(6.10.2014)

"לא אחת נחשים אנו לפעולות נcum ותגמול המתבצעות על רקע סכסוכים ומריבות בין משפחות יatribut, והתוצאות הן ליעדים הרות אסון. איןנו סבור כי על בית המשפט לחקור ולדרוש בשאלת הצד הסיכון, מי פתח במסכת האלימות,ומי נcum או הגיב על מעשי יatribut. מתפרקido של בית המשפט להתייחס בחומרה גם לפעולות גמול בתגובה למשעים קודמים, ועל מנת לצמצם את מידת התופעה,מן ראוי לנ��וט ביד קשה כלפי כל החוטא במשעים מעין אלה, גם אם הוא או בני משפחתו היו קורבן להתקנות דומה."

עיקר טענותיו של המערער מופנות כנגד המשקל המוצמצם שניתן, לטענתו, לניסיות ביצוע העבירה וכן לניסיות חייו שאינו קשורות לביצוע העבירה. ל McKRA גזר דין של בית המשפט המחויז עוללה כי הוא מבוסס ומונומך היטב, וניכר כי נלקחו בחשבון כל השיקולים הרלוונטיים. בית המשפט המחויז התחשב במפורש בכל אותן הניסיות שהמעערער טוען להן, ובכללן: העובדה כי משפחחת המנוח והמתلون היא שיזמה את האירוע, הרשעתו בבדיקה המנוח כמצע בצוותא, ניסיות מותו הייחודיות של המנוח כתוצאה של משליפת הסיכון, הבעת החרטה על המעשים, גילו הצער של המערער ובערו הנקי. בית המשפט המחויז שיקלל את הניסיות הללו בעקבית העונש ההורם, וקבע כי יש למקם את עונש המאסר של המערער בחלק התחתון של מתחם הענישה שנקבע, וכך אכן עשה. כפי שציין בית המשפט המחויז, מנעד הענישה בגין הרשעה בעבירות הריגה ופיצעה בנסיבות חמימות הוא רחב, כל מקרה וניסיונות; וכי שהוברר הניסיות במקרה זה אין מצדיקות התערבות בעונשו של המערער.

אשר לעטופה שנערכה בין המשפחות, ולטענת המערער שלפיה ראוי היה להפחית גם את הפיizio הכספי שהוטל עליו בשל התשלום שהעבירה משפחתו במסגרת העטווה, סבורתני כי בדיון ניתן משקל מוגבל לטענה זו. אך, כבר מושם שלא הובאו לכך תימוכין. מכל מקום, בהינתן התוצאה הקטלנית של העבירה, והפגיעה הקשה בבני משפחתו של המנוח

שנושאים עם את כאב האובדן שלא ניתן מנוח ונדרשים להתמודדות עם מעמדה רגשית ומצוקה כלכלית גם יחד, לא מצאתו להתרеб בפיצוי שນפקן.

.11. סוף דבר, אם תישמע דעתך נדחה את הערעור.

שפט

השופט י' אלרון:

אני מסכימים.

שפט

השופט ע' גרוסקופף:

אני מסכימים.

שפט

הוחלט כאמור בפסק דין של השופט ע' ברון.

ניתן היום, ג' בכסלו התשפ"א (19.11.2020).

שפט

שפט

שפט